

Praatkruid

Informatieblad van IVN Veldhoven Eindhoven Vessem

Herfst 2020

Bestuur

Voorzitter	Jos de Bruijn	06-37323770	jos.bruijn@kpnmail.nl
Secretaris	Gerard Lijten	040-2540904 06-20771867	ivn.vev@gmail.com
Penningmeester	Paul Olijslagers	040-2541790	paholijslagers@onsbrabantnet.nl
Ledenadministratie	Paul Olijslagers	06-38485115	paholijslagers@onsbrabantnet.nl
Leden	Paméla Freriks	06-21206899	pamela.freriks@upcmail.nl
	Yvonne Joosten	0497-591765	y.joosten.yj@gmail.com
	Claudia Stoldt	06-41917390	claudia@detuinfluiter.com

Werkgroepen

Landschap en milieu	Rein Kieviet	040-2530168	reinkieviet@chello.nl
Natuurpaden	Dré Verhagen	040-2051929	dreoers@gmail.com
Cursussen	Jannie Landa	06-51403216	jannielanda1@gmail.com
Vogels	Heine van Maar	040-2534269	heine.vanmaar@planet.nl
Water	Tineke Lous	040-2544926	t.lous@hccnet.nl
Vlindertuin	José van Lieshout	040-2538271	josevanlieshout@kpnmail.nl
Documentatiecentrum	Harrie Kessler	040-2532079	hpekessler@gmail.com
Jeugd IVN	Heine van Maar	040-2534269	heine.vanmaar@planet.nl
	Etje Hendrixx	040-2300815	etjehendrixx@gmail.com
Wandelroute netwerk	Rien de Schipper	06-51579996	rien.de.schipper@gmail.com
Tentoonstelling	Etje Hendrixx	040-2300815	etjehendrixx@gmail.com
Scholenwerk	Marian Kessler	040-2532079	kesselermj@gmail.com
Publiek en Publiciteit	Gerard Lijten	040-2540904	gerard.lijten@planet.nl
Planten	Eugenie Verstegen		eugenie.verstegen@gmail.com
Vleermuizen	Dré Verhagen	040-2051929	dreoers@gmail.com
KLE	Thea den Otter	040-2532913	tdenotter10@kpnmail.nl
Kinderdoemiddagen	Petra van Leeuwen	040-2114070	petravleeuwen@upcmail.nl
Communicatie	Leny Westeijn	040-8795005	ivn.vev.communicatie@gmail.com
Duurzaamheid	Ellen van Beek	06-24537008	ellen.vbk@gmail.com
Gebiedsbeschrijvingen	Jos de Bruijn	06-37323770	jos.bruijn@kpnmail.nl
Insecten	Wil Janssen	040-2550242	wil_janssen@kpnmail.nl

IVN

Veldhoven Eindhoven Vessem

IVN Instituut voor Natuureducatie en Duurzaamheid is een landelijke vereniging met plaatselijke afdelingen. IVN Veldhoven Eindhoven Vessem is zo'n afdeling met als werkgebied de gemeenten Veldhoven, Eindhoven en een deel van de gemeente Eersel (de kernen Vessem, Knegsel en Wintelre).

De afdeling is ontstaan door samenvoeging van IVN Veldhoven-Vessem en IVN Eindhoven in 2013 en heeft ca. 300 leden. Ons doel is om met onze activiteiten belangstelling te wekken voor natuur en milieu. Bovendien willen we de kennis bij het publiek hierover vergroten. Met diverse activiteiten zorgen wij voor bescherming en ontwikkeling van de natuur in ons werkgebied.

Lidmaatschap

Het lidmaatschap kost per jaar € 24,00. Huisleden (andere gezinsleden die op hetzelfde adres wonen) betalen jaarlijks € 5,-. Als (huis)lid krijgt u korting bij onze cursussen en kunt u deelnemen aan alle ledenactiviteiten. Jeugdleden betalen € 32,00 per jaar. U kunt ook donateur worden voor minimaal € 13,75 per jaar. Scholen betalen een vaste contributie van € 40,00 per jaar.

D'n Aard

Ariespad 5, 5503 EZ Veldhoven 040-2549279
Beheer, onderhoud, reserveringen: Paul Olijslagers
06-38485115 of paholijslagers@onsbrabantnet.nl

Praatkruid

IVN Veldhoven Eindhoven Vessem - herfst 2020

Nieuw bestuur in tijden van corona

Jos de Bruijn

Tsja, daar zaten we dan. Begin dit jaar als nieuw bestuur geïnstalleerd en bijna onmiddellijk daarna kwamen de coronabeperkingen. We hebben veel activiteiten moeten cancelen. Daardoor is het IVN natuurlijk veel minder in beeld geweest dan we zelf zouden wensen, maar we zagen geen echt alternatief.

Toch hebben we niet helemaal stil gezeten. De nieuwe bestuursleden hebben elk een aantal werkgroepen geadopteerd en met de coördinatoren nader kennis gemaakt. Zo kunnen we als bestuur goed op de hoogte blijven van wat er allemaal in onze vereniging gebeurt en hebben de coördinatoren bovendien een vast aanspreekpunt.

In de nieuwe '1,5 meter-samenleving' hebben de meeste werkgroepen hun positie bepaald en hebben op een aangepaste wijze activiteiten opnieuw opgestart. Het is soms even zoeken, maar toch, het lukt.

Ook publieksactiviteiten zoals wandelingen met een gids hebben we weer opgepakt. Wel met een aangepaste werkwijze, dat wil zeggen met maximaal 10 personen per gids. Grotere groepen zijn immers onwerkbaar, tenzij je de 1,5 meter-regel loslaat en dat willen we niet. Daarom gaan we nu ook werken met aanmelding vooraf, zodat we dit onder controle kunnen houden. Benieuwd hoe het gaat uitpakken, maar we hebben heel veel zin om weer met publiek het veld in te gaan. Dat is toch waarom je IVN gids bent. Het programma voor het najaar is iets uitgebreid, kijk maar eens op de website voor de mogelijkheden.

Iets heel anders waar ik persoonlijk tegen aan ben gelopen is de Scholenwerkgroep. Elk jaar maakt deze voor alle basisscholen die belangstelling hebben twee maal een bijzonder leuk programma waarmee docenten met de kinderen de natuur in kunnen. Het spijt mij bijzonder om te moeten horen dat de belangstelling vanuit de scholen achteruit loopt en dat er eigenlijk nog maar een heel beperkt aantal gebruik maakt van onze programma's. We gaan op korte termijn met elkaar aan tafel om te onderzoeken wat er aan de hand is en of we hier nog iets aan kunnen doen. Het belang hiervan wordt door het bestuur volledig ondersteund. Ook dit is immers iets dat de kern van het bestaansrecht van het IVN raakt.

Ik houd jullie op de hoogte.

Inhoud

- 4 Landgoed Grote Beek
Gladde slang
- 5 Première, eerste wandeling
na corona
- 6 De Heuvelse putten
- 7 Foto's Vlindertuin
- 8 Schaapherder
Tuinsafari
- 10 Werkgroepen
- 11 Het Praatkruid

Foto's voorpagina:

Schapen op de Grote heide: foto
Paméla Freriks

Colofon

IVN Veldhoven Eindhoven Vessem

<http://www.ivn.nl/vev>

e-mail: ivn.vev@gmail.com

Bank: NL33 INGB 0000 3920 82

Het Praatkruid is een uitgave van
IVN Veldhoven Eindhoven Vessem. Het verschijnt vier keer per
jaar, ieder seizoen een nieuw
Praatkruid.

Redactieadres:

Dreef 42 5504 LC Veldhoven

E-mail: [paholijslagers@
onsbrabantnet.nl](mailto:paholijslagers@onsbrabantnet.nl)

Landgoed de Grote Beek

JOS DE BRUIJN

Onbekend maar interessant.

Wist u dat de Grote Beek in Eindhoven (langs de Boschdijk, landgoed van de GGZE) een van de oudste bosgebieden van Eindhoven is? De eerste bosaanplanten dateren van 1890. Eerst veel grove den omwille van de mijnen in Limburg. Later, in de jaren twintig, is er onder beheer van Staatsbosbeheer een veel afwisselender bos aangeplant. In totaal staan er op het landgoed 26 verschillende boomsoorten. De leeftijdsopbouw is van de jaren 1900 tot 1990 heel evenwichtig, met een piek in de jaren 1930 – 1940. Wat opvalt is dat er na 1990 weinig meer is aangeplant.

Verjonging is nu een aandachtspunt. Daarom is de beheerder nu in samenwerking met de Bosgroep Zuid bezig met de ontwikkeling van een nieuw bosbeheerplan waarin een van de belangrijke doelstellingen zal zijn de verhoging van de biodiversiteit. De eerste berichten zijn optimistisch: er zijn goede kansen voor verbetering. In de basis is het beslist een interessant bosgebied, en dat midden in de stad! Ook de aantrekkelijkheid voor het publiek zal nog verder verbeteren door aanpassingen aan het padenstelsel.

IVN VEV geeft in dit gebied al jaren regelmatig publiekswandelingen, meestal met de amfibiepoelen als thema, of herfstwandelingen met paddenstoelen als aandachtsg gebied. Dit jaar starten we ook met wandelingen waarbij het landschap en de geschiedenis van het landgoed worden belicht. Hierover is veel te vertellen en de wandeling is beslist de moeite waard. Kijkt u op de site voor de geplande data. Ook zijn twee wandelingen door het gebied opgenomen op de IVN routes app.

Gladde slang

DRÉ VERHAGEN

Grote bewondering voor de mensen die in het veld gladde slang monitoren. Op ons stekje in Frankrijk hebben we al vele jaren gezelschap van deze dieren. Het ene jaar wel vier volwassen exemplaren, terwijl ze zich in een ander jaar helemaal niet laten zien. Ze houden zich bij ons op in een strook planten die variëren van bodembedekkers tot saliestruiken van een halve meter hoog. Die strook is ruim een meter breed en enkele meters lang. En telkens opnieuw is het speuren naar hun ligplaats. Ze zijn vrij honkvast, dus elk jaar opnieuw weten we waar we moeten zoeken, maar dan nog valt het soms zwaar ze te vinden. Want ze zijn erg schuw, hebben een prachtige schutkleur met hun grijsgroene schubben en zonnen erg onregelmatig. Soms enkele minuten, maar ook een hele ochtend, middag of vroege avond is mogelijk. Of dat ligt aan vochtigheid en/of temperatuur is niet duidelijk. Wel hebben ze duidelijk een hekel aan felle zon en grote warmte. Dan vind je ze niet.

Gladde slangen heten zo, omdat hun schubben glad zijn en geen kiel hebben zoals bij andere slangen.

Als ze zich melden, dan letten ze vaak op goede dekking. Het komt zelden voor dat een gladde slang echt open en bloot ligt te zonnen. En denk je dan eens in dat je in de Kempen wilt gaan zoeken naar deze reptielen, terwijl je alleen maar uit de boeken weet welk soort terrein kansen biedt, zonder dat je vanuit waarnemingen van derden kunt starten.

De jonge slangetjes worden in de tweede helft van augustus tot vroeg in september geboren. Gladde slangen zijn levendbarend, dus aanleggen van broedhopen, zoals gebeurt voor de ringslang, om het monitoren gemakkelijker te maken, heeft geen zin. En de jonge slangetjes, zo groot als een potlood en dun als een steige breinaald, zijn nog lastiger te vinden.

Jonge slang. Let op de verschillende rug- en buischubben.

Dit jaar hebben we volop van hun aanwezigheid kunnen genieten. Drie volwassen exemplaren hebben zich vaak laten zien, van alle vervellingen hebben we één keer een flink stuk oude huid gevonden – een neefje is daar dolblij mee – en half augustus ontdekten we drie jonge slangetjes. Maar het is niet allemaal ontspannen slangengeluk daar in die plantenstrook, want op een morgen bewoog zich in diezelfde strook iets voort met felle, grillige bewegingen. Een wezel of hermelijn, dat werd niet duidelijk, rekent ook deze strook tot zijn jachtgebied. Wat dat voor de slangpopulatie gaat betekenen?

In september, oktober zoekt de gladde slang zijn winterverblijf op waaruit ze dan in april weer tevoorschijn komt. We hopen volgend jaar weer van hun aanwezigheid te kunnen genieten en dat de kleine rover ze met rust heeft gelaten.

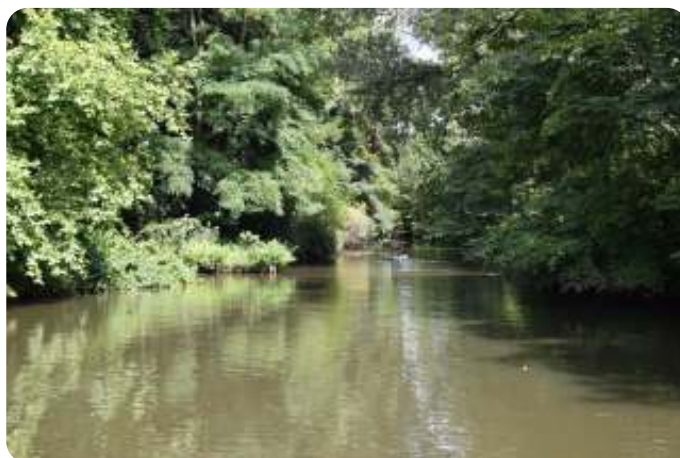
Twee zonnende slangen. De grijze is vermoedelijk het vrouwtje. Mannetjes zijn vaak bruiner.

Première

CLAUDIA STOLDT

De eerste IVN wandeling na de lock-down.

Zaterdag 22 augustus was de eer aan Femke en mij (Claudia) om weer te starten met gidsen. Na de lange Corona--pauze hadden we de bomenwandeling langs de Dommel op het programma staan. Het voorlopen op vrijdagavond voelde als thuiskomen. Heerlijk om weer een keer met het gidsenog te kijken naar de natuur: Wat zien we, wat kunnen we vertellen. De kennis, die in de achterste la van het geheugen terecht was gekomen konden we zo weer ophalen. Na het voorwandelen was het al duidelijk beter gesteld met de zenuwen. Maar desondanks was er wel een zekere plankenkoorts toen we elkaar zondagochtend bij de Genneper Watermolen ontmoetten. Nieuw is het afhandelen van de administratie voordat men gaat starten, want er moet gedocumenteerd zijn welke gids met welke mensen gaat lopen. Eerst ging Femke op stap met 8 mensen en ik heb nog gewacht tot mijn groep compleet was en dan ben ik met vijf man vertrokken. Het verliep allemaal voorspoedig. De mensen hebben zich heel gedisciplineerd gedragen en zich netjes aan de afstandsregels gehouden. Langs de Dommel was ook altijd genoeg plek om aan de groep iets te kunnen vertellen. De terugkoppeling die we achteraf van de mensen hebben gekregen was heel positief. Iedereen vond het leuk en heeft zeker het een en ander opgestoken. Ook de kleine regenbui die op gegeven moment over ons heen kwam was niet storend.

De Dommel bij de watermolen

Achteraf hebben Femke en ik nog even bij elkaar gezeten en de wandeling geëvalueerd. Femke vond het lopen met 8 personen prima. Bij meer mensen zal het wat lastiger worden om voor iedereen verstaanbaar te blijven, omdat mensen verder uit elkaar staan. Bij mijn groepje met 5 was dit geen probleem. Op dit moment hebben we het maximum aantal personen per groep op 10 staan en bij de komende wandelingen moet duidelijk worden welk aantal goed te hanteren is. Al met al blijft bij ons een heel positief gevoel achter: heerlijk om weer op stap te gaan!

De Heuvelse putten

AD VAN DORST

Wandelen in verenigingsverband is mijn passie geworden nadat ik het deelnemen aan hele en halve marathons achter me heb moeten laten. Maar dit jaar is er geen enkele georganiseerde wandeling, niets van dat alles; het coronavirus is de grote boosdoener en daardoor wordt er dus van alles afgelast. Ik hoef jullie niets te vertellen.

Om die reden zat ik op een goede dag naar een wandeldoel te zoeken en zo bedacht ik me toen dat ik vorig jaar via Onze Lieve Vrouwendijk richting Waalre heb gelopen en al snel bij het zwarte paard met nummer 49 een stoffig zandpad was ingegaan. Daar had ik vorig jaar rupsen van de Sint Jacobsvlinder op het jacobskruiskruid gevonden. Dus was ik benieuwd of ik die nog eens tegen zou komen.

Dus schoenen aan en op pad...

Voor die rupsen was ik misschien wat te vroeg in het seizoen maar wat ik wel zag was een lange dubbele rij van houten palen die al slingerend door een gedeeltelijk afgegraven landschap liep. Heel even dacht ik nog een langgerekt Germaans grafheuvel te herkennen maar dat bleek anders. Even verder zag ik iemand met een soort heima-chine druk bezig met het in de grond stampen van de een na de andere paal. De behulpzame heer die ermee doende was wist me te vertellen dat er hier een “toeristische” wandelbrug werd aangelegd. Hij vertelde dat de grond waar ik op stond zo slecht was dat er geen mais of aard-appels op konden groeien. Je bent hier in de “Heuvelse putten”.

De Heuvelse putten is een klein gebiedje dat samen met de Kempense plassen (Philips visvijvers) en de Dommelbeemden een eigen karakter heeft in ons Brabantse landschap. De Heuvelse putten ontstond nadat in 2019 de ruilverkaveling was afgerond en niemand belangstelling had voor dit lapje grond. Bij de gemeente Waalre kwam het

idee naar voren om hier een waterberging te laten ontstaan. Deze waterberging zal kansen gaan bieden voor natuur en landschap en draagt het zo bij tot het klimaat-robust (staat zo op het infobord) maken van het beekdal. Met Natuurmonumenten is afgesproken dat zij de waterberging na realisatie gaan beheren.

Met de aanleg van dit mooi kronkelend vlonderpad is er ook aan de wandelende recreant gedacht, maar een bordje met “verboden te fietsen” zou hier zeker niet overbodig zijn want al menig maal zag ik hier een cyclist die zich bezondigde door op dit wandelpad een soort acrobatentoe uit te halen. Diepe bandensporen in het naast gelegen afgegraven zand zeggen genoeg. Ja, en voor wandelaars zou deze brug in de huidige 1,50 meter maatschappij slechts vanuit een richting bewandelbaar moeten zijn. De Beter-Buiten app met vermelding van genoemde zaken bracht me in contact met een potige secretaresse van de Waalrese burelen die me te verstaan gaf dat ik als ingezetene van Eindhoven me niet moest inlaten met zaken die Waalre betreffen. Oké!

Het kronkelende vlonderpad heeft maar liefst een lengte van 360 meter en als men ervan uitgaat dat elke plank een werkende breedte heeft van 15 cm dan werden hier liefst 2400 planken voor gebruikt die elk met 6 schroeven werden vastgezet wat neerkomt op 14.400 schroeven, ware het niet dat ik toch een plank tegenkwam die slechts met 4 schroeven was vastgezet en deze vertoonde zowaar twee voorgeboorde lege gaatjes. Dus is hier sprake van 14.398 gebruikte schroeven; ook veel!

De initiatiefnemers gaan ervan uit dat de omgeving van het vlonderpad op den duur zal uitgroeien tot een volstrekte wildernis van aangewaide wilde planten. Het is niet aan mij om een geldende gebiedsomschrijving te geven maar de hennepnetel; geslepen of niet... mag in deze niet ongenoemd blijven.

De vlindertuin in juli in volle bloei, foto's: Claudia Stoldt.

Schaapherder

PAMÉLA FRERIKS

Van assistent-accountant tot schaapherder. Sinds 2015 ben ik in de gelukkige omstandigheid dat ik van één van mijn hobby's, Natuur, mijn beroep heb kunnen maken. In 2015 heb ik, na 30 jaar mijn kantoorbaan verruild voor een baan als schaapherder. Ik ben toen in Velp gestart met de opleiding tot schaapherder. Eén dag in de week naar school en 2 dagen in de week stage lopen. Tijdens de opleiding zijn we gestart met een groep van maximaal 20 personen, in alle leeftijdscategorieën. De opleiding duurt 2 jaar en wordt afgesloten met een proeve van bekwaamheid. Deze proeve hield in dat je een stuk met de schapen moest gaan lopen onder het toezien van een examiner en een gecommiteerde. De vakken die we kregen waren o.a. Ecologie, Natuurbeheer, Schapenkennis, Landschap, Voeding, Gezondheid en verzorging, Planning en organisatie, Communicatie.

In 2017 was ik gediplomeerd schaapherder! Sinds dat ik met de opleiding begonnen ben loop ik van mei tot en met november/december drie dagen in de week met een kudde schapen op de Groote Heide en het Leenderbos. We hebben een opdracht van Staatsbosbeheer om met de schapen de vergrassing van de heidegebieden daar tegen te gaan. De schapen eten voornamelijk pijpenstrootje, maar kunnen ook goed worden ingezet voor de bestrijding van o.a. berkenopslag en Amerikaanse vogelkers. Tijdens het hoeden van de schapen kom ik veel in contact met wandelaars en fietsers die meestal wel even stoppen om een praatje te maken, zodat ik kan vertellen wat het doel van de schaapskudde op de hei is, los van het feit dat ze het natuurlijk supermooi vinden om een kudde schapen op de hei te zien lopen. Als ik zo een dag op de hei rondloop houd ik op waarneming.nl ook mijn waarnemingen bij. Naast het hoeden komen er nog vele andere werkzaamheden aan bod, zoals zorgen dat de schapen in goede conditie blijven. Dus zorgen dat ze voldoende te eten hebben (inschatten hoelang ze op een bepaald stuk kunnen lopen) maar ook zieke schapen behandelen. Verder nog hoeven kappen, rasters bouwen met flexinetten met stroom erop,

zorgen voor een goede watervoorziening en dan in de winter de lammertijd. Dit zijn fysiek zware werkzaamheden. Maar ik heb nog geen seconde spijt van mijn besluit gehad.

Naast mijn hobby Natuur heb ik ook nog een andere hobby: Handwerken. En hoe mooi is het om van de wol van de schapen van de kudde mooie dingen te maken. Zo doe ik o.a. aan vachtviltten waar ik aan de onderkant van een geschoren vacht een viltlaag maak. Prachtige vachten krijg je hierdoor en heel diervriendelijk! Wie eens wil komen kijken of meelopen is van harte welkom, tot ziens op de hei!

Tuinsafari

PAUL OLIJSLAGERS

Wij IVN-ers ergeren ons aan het verstedelijken van veel tuinen, we proberen deze mensen er van te overtuigen om het niet te doen met diverse redenen.

Ik wil het eens van de andere kant bekijken en laten zien wat voor moois er ook in een groene tuin te zien is. Ik begin daarmee met onze tuin, hopelijk volgt iemand ons voorbeeld voor het volgend praatkruid.

Wij hebben een redelijk grote tuin, 1000 m², waar een (grote) walnotenboom, kastanjeboom en kersenboom erg opvallen. Daarnaast enkele leilindes, leilaurieren, vlinderstruiken en een lange ligusterheg. In het midden een groot grasveld met aan de achterzijde een grote vijver.

Januari

We hebben een voedertafel met daarop een kooi van gaas van 5x5 cm, de kleine vogels (zelfs een merel) kunnen bij het voedsel komen, de duiven, kauwen en eksters niet. We hebben ontdekt dat het roodborstje geplette walnoten lekker vindt, dus zorgen we regelmatig voor aanvulling. Zijn we te laat met voeren dan komt hij op de terrastafel zitten en maant ons om noten te kraken. Het is trouwens een killer-roodborst, in december heeft hij twee indringers verjaagd, beide vlogen, opgejaagd, tegen ons raam, waarbij er een dit met de dood moest bekopen en de andere versuft bleef liggen en onze roodborst bleef op hem inpikken totdat ik tussenbeide kwam.

In het najaar van 2019 hadden we veel walnoten en die staan te drogen op ons overdekt terras in vouwkratten. Een eekhoorn kwam toen ook al walnoten rapen, maar kennelijk vindt hij het makkelijker om de walnoten op ons terras uit de kratten te halen. Op zijn gemak bijt hij het randje, waarmee de beide helften van de walnoot aan elkaar zitten, kapot. Je ziet hem de walnoot in zijn beide voorpootjes ronddraaien totdat deze openvalt, nu kan hij er het vruchtvlees uit eten. Dagelijks zien we op ons gazon 2 walnoothelften bij elkaar liggen, de eekhoorn is geweest!

Februari

We zitten te ontbijten en kijken door het raam naar buiten, zien de heggemus onder de naakte jasmijn uitkomen die op zijn gemak de broodkruimels eet die mijn vrouw elke dag strooit. Even later afgewisseld door het roodborstje. Als de vogels weg zijn komt er een klein muisje uit het onkruid wat tegen het huis groeit en gaat op zijn gemak de broodkruimels eten. Vanmorgen waren het er zelfs 3, ik vraag me af of ik in moet grijpen.

Op het gazon zijn twee vinken broodkruimels aan het eten, ook enkele kauwen en houtduiven. De eerste pimpel- en koolmezen verschijnen en bezoeken onze nestkasten. Aan de nestkasten zie je dit omdat de invliegopening aangepikt is. De mezen maken ook dankbaar gebruik van de voedertafel, waar zaden en geplette walnoten liggen. De pot met pindakaas die tegen de pergola hing heb ik ook in de kooi van de voedertafel gehangen omdat handige kauwen het voor elkaar krijgen (door als een kolibrie te vliegen) om de pot leeg te eten.

Maart

De eekhoorn heeft inmiddels ook de broodkruimels op het gras en de geplette walnoten op de voedertafel gevonden. Op zijn gemak zit hij brood te eten, een duif, merel of vink deert hem niet, als er een kauw komt eten vlucht de eekhoorn echter in de kersenboom. De houtduiven en kauwen die niet in de kooi op de voedertafel kunnen komen leren ook bij. Omdat de mezen, roodborst, merels en eekhoorn het op de voedertafel niet zo nauw nemen, valt er regelmatig wat voer van de tafel wat weer opgepeuzeld wordt door deze grote vogels.

April

De heggemus die lange tijd alleen was heeft een partner, we zien er namelijk twee bij de achterdeur broodkruimels eten. Het roodborstje zit elke dag als ik in de tuin bezig ben in mijn buurt. Zodra ik in de grond heb gewerkt komt hij zoeken naar insecten. In de vijver zijn de eerste padden te zien en weldra ook dikkoppen. In onze vijver geen koikarpers of goudvissen, maar gewoon alles wat aan is komen lopen of door andere (eenden, vogels) in de vijver is achtergelaten. Kikkers, padden, alpenwatersalamanders, zwarte vissen (weet niet wat). Omdat het blad nog niet aan de bomen is, komt de blauwe reiger ook regelmatig bij ons kijken. Hij weet dat alle vijvers in de buurt met gaas zijn afgesloten (vanwege de koikarpers en goudvissen) maar bij ons kan hij zijn maaltje halen. De reiger daalt op het dak van de schuur van de buurman en als de kust veilig is, vliegt hij op het grasveld. Behoedzaam loopt hij naar de vijver en gaat op zijn gemak vissen.

Als het enkele dagen al wat warmer wordt, zien we de citroenvlinder, hommels, bijen en andere insecten. De

houtduiven blijven elkaar met veel herrie het hof maken.

Mei

De mezen prefereren toch de nestkast van de burens, de onze blijft leeg. Maar ze komen bij ons wel eten halen om hun kroost te voeren. Ook jonge merels vliegen rond, dat hoor je aan de ouders die veel herrie maken. De heggemus heeft jongen, maar gewone mussen komen bij ons bijna niet voor. Dit jaar heb ik er twee regelmatig gezien, maar waar ze nestelen, ik zou het niet weten.

Als we op het terras zitten zingt de merel zijn lied op de hoogste tak in de notenboom en boven de nieuwbouw van ASML horen en zien we twee buizerds. Als ik de tuin nog enkele stenen verleg zie ik enkele alpenwatersalamanders liggen. Deze graven zich in de winter in en wachten tot het warmer wordt.

Dit stukje tuinsafari ging bijna alleen over vogels en de eekhoorn, misschien kan een andere IVN-er iets over planten, insecten, of andere dieren schrijven.

Werkgroepen gekoppeld aan bestuursleden

JOS DE BRUIJN

Zoals bekend zijn we dit jaar gestart met drie nieuwe bestuursleden. Een van de dingen die we hebben besproken is de wenselijkheid voor de bestuursleden om eigen aandachtsgebieden te hebben. Dat voorkomt dat iedereen zich overal mee bemoeit en geeft bovendien duidelijkheid aan de werkgroepen tot wie ze zich kunnen wenden bij vragen en zo. We hebben de werkgroepen daarom verdeeld onder de bestuursleden.

Hieronder een overzicht van werkgroepen waarbij de betrokken bestuursleden genoemd zijn.

Jos de Bruijn

Landschap en milieu
Kleine Landschaps Elementen
Gebiedsbeschrijvingen

Paméla Freriks

Water
Planten
Insecten

Yvonne Joosten

Jeugd IVN
Tentoonstelling
Kinderfeestjes
Scholenwerk
Kinder-doe-middagen

Gerard Lijten

Vogels
Publiek en Publiciteit
Vleermuizen

Paul Olijslagers

Vlindertuin
Documentatiecentrum
D'n Aard

Claudia Stoldt

Natuurpaden
Cursussen
Wandelroute netwerk
Duurzaamheid

Inventarisatie plantenwerkgroep

Marian Kessler

Tweede inventarisatie van de Lage velden en het Molenbroek.

Afgelopen jaar (2019) is een deel van de Lage Velden, nabij het Molenbroek in Vessem, afgegraven en onder water gezet om er (zoals van oudsher) een weidevogelgebied van te maken. Een van de opvallende ervaringen was, dat er spontaan een grote variatie aan planten ging groeien.

In het kader van de herinrichting van de Kleine Beerze en om het Molenbroek een vaste plek te geven bij deze ontwikkelingen is aan de plantenwerkgroep gevraagd een eerste inventarisatie te doen van dit gebied. Deze eerste inventarisatie is gedaan op 30 oktober 2019. Daar is een lijst met 74 soorten uitgekomen.

Op 5 augustus 2020 heeft de plantenwerkgroep een tweede inventarisatie gedaan in dit gebied. We hebben 75

soorten kunnen noteren.

Omdat beide inventarisaties in verschillende seizoenen gedaan zijn, is het plantenaanbod ook anders. Sommige planten waren verdwenen. Ook waren er nieuw soorten te zien.

De komende jaren zullen we jaarlijks een inventarisatie doen van dit gebied.

Beide inventarisatielijsten zijn op te vragen via kesselermj@gmail.com

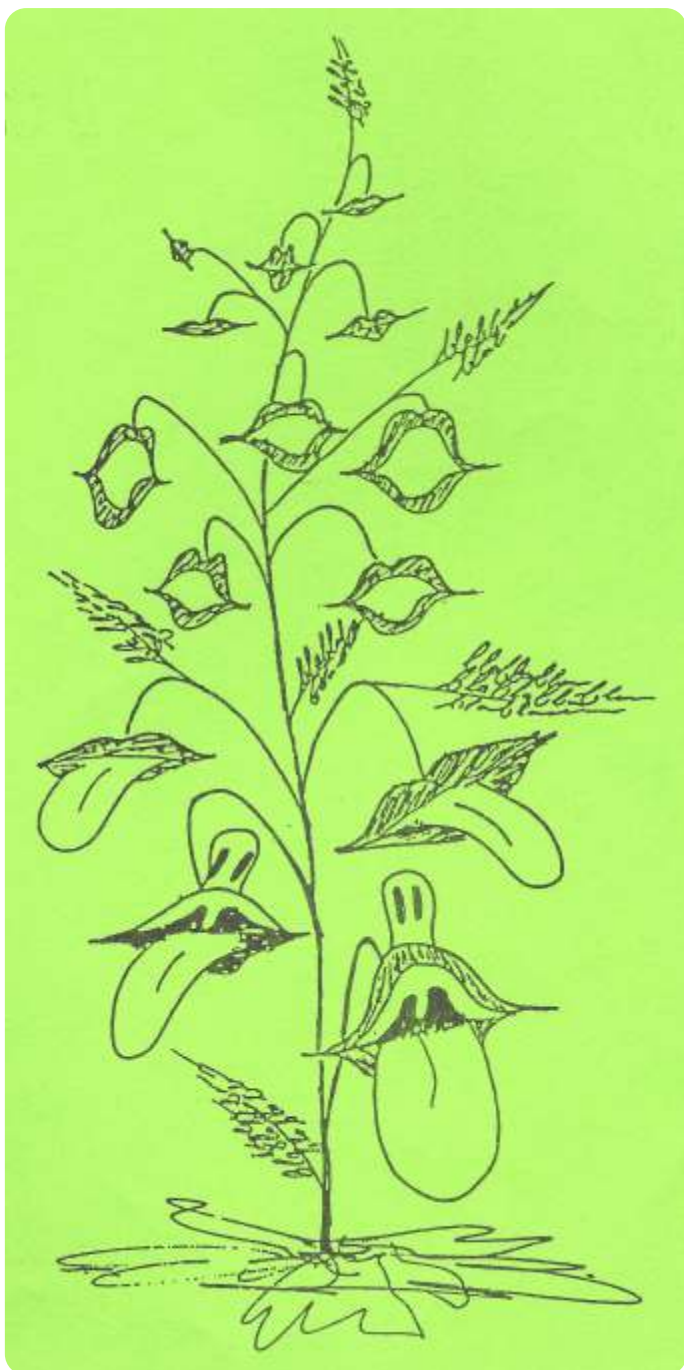
Het Praatkruid

PAUL OLIJSLAGERS

In de beginjaren van onze IVN afdeling (opgericht in 1981) werd er maandelijks een "Convo" uitgegeven, in de vorm van 1 of 2 A4-tjes, waarin bericht werd over de maandelijks activiteiten. In 1985 werd het Convo een handzaam A5 boekje met als naam "van maand tot maand" en iedere kwartaal uitgegeven.

In maart 1988 komt het eerste " 't Praatkruid" uit, A4 formaat met groene voor en achterzijde.

Bijna een jaar nadat de naam 't Praatkruid werd geïntroduceerd kwam er ook een afbeelding van het kruid op de voorpagina van 't Praatkruid. De ontwerper van deze afbeelding (Toon Steenberg) omschrijft het als volgt:

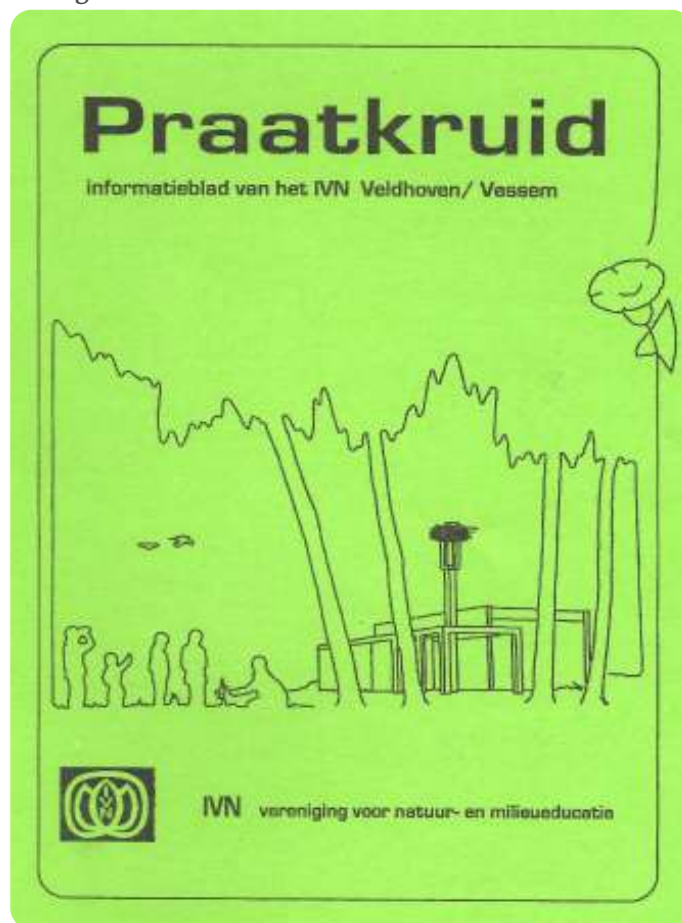

Tijdens de vakantie, op een zonnige regendag, liepen we al determinerend in de berm van een drooggevallen boerenslootweg tussen Veldhoven en Vessem. Daar werd ons oor getroffen door een onbekend geluid. Al luisterend en speurend vonden wij een spraakwaterminnende plant in een klaarlijklijke vreemde biotoop. Het leek op een zeldzame hybridevorm van het herders-tasje, aangezien alle bloeivormen aan de plant voorkomen. Zowel de gesloten lippen in de knop, de sprekende monden in volle bloei, als de uitgebloeide hijgende tong, zaaddoosvorm, zijn duidelijk herkenbaar. Verder was het opvallend dat de bla-bla-blaadjes zodanig groeien dat dit vreemde plantje geen blad voor de mond neemt. Na het bestuderen van diverse flora en IVN-gidsen zijn we tot de conclusie gekomen dat dit het Praatkruid betreft.

Begin 1992, nadat de IVN afdeling het gebouw D'n Aard had betrokken werd de naam gewijzigd in "Praatkruid" en de afbeelding van het kruid werd vervangen door een afbeelding van D'n Aard. Vanaf 2002 werd het blad in formaat A5 uitgegeven, zo nu en dan verschijnen er zelfs (zwartwit) foto's in.

Al deze jaren werd het Convo of Praatkruid gestencild of gekopieerd door vrijwilligers en ook rondgebracht door vrijwilligers.

In 2016 gaan veel IVN afdelingen in zee met het bedrijf Editoo dat voor een schappelijke prijs het blad drukt in A4 formaat in kleur en/of zwartwit, tevens nemen zij de verzending op zich. Ook IVN VEV stapt in en het eerste blad in kleur verschijnt in de zomer van 2016. Met behulp van een editor programma kan de IVN redacteur het blad eenvoudig samenstellen.

Aanschotse beemden

JOS DE BRUIJN

Dit jaar heeft het Waterschap voor de eerste keer de stuw in de Grootte beek dichtgezet om het water vast te houden. Daardoor is de waterstand in de beek en ook in de aanliggende beemden veel hoger als de vorige jaren. Het gevolg is mooie beelden van uitbundige bloei. Ik merk ook op dat het consequent uitgevoerde maaibeheer nu zijn eerste resultaten laat zien door meer variatie in planten. (De foto's zijn van Irene van Nunen)

